

Svensk sammanfattning av avhandlingen ”Building an ethical learning community in schools” av Ulrika Bergmark (2009)

Det övergripande syftet med denna avhandling var att undersöka skolan som etisk praktik. Specifika syften var att synliggöra, skapa förståelse för och diskutera: lärares och elevers levda erfarenheter av etiska situationer i skolan, lärares och elevers gemensamma arbete med att förbättra kvaliteten i lärandet med hjälp av ett etiskt förhållningssätt, samt lärares och elevers gemensamma arbete med att skapa ett uppskattande och positivt klimat i skolan. Studierna i denna avhandling har genomförts i en 7-9 skola i en kommun norra Sverige. Denna skola har deltagit i ett skolutvecklingsprojekt, *Värdefullt*, sedan 2006. Grundtanken i skolutvecklingsprojektet har varit att kvaliteten i lärandet förbättras genom att ett etiskt förhållningssätt praktiseras. Detta involverar både den psykosociala och fysiska miljön i skolan. Forskningen är inspirerad av livsvärldsfenomenologi. I avhandlingsstudien har totalt 45 lärare och 45 elever deltagit. För att fånga människors erfarenheter har följande metoder används: skrivna reflektioner, intervjuer, deltagande observation och fotodokumentation. Genom empiriska resultat under forskningsprocessens gång inspirerades studien också av deltagande och uppskattande aktionsforskning (PAAR: participatory and appreciative action research). Studien består av fem delstudier som har publicerats i internationella pedagogiska tidskrifter. Resultaten visar vad lärare och elever anser vara betydelsefulla värden i skolan, nämligen: omsorg, empati, kommunikation, respekt, uppskattning, deltagande, reflektion, samt ömsesidigt lärande. Lärares och elevers erfarenheter av skolan som etisk praktik har visat vikten av att: sträva efter etisk medvetenhet, skapa etiska relationer, samt uppmuntra till etiska handlingar. Resultaten i denna avhandling föreslår att en skolas uppdrag att arbeta för att ett etiskt förhållningssätt ska genomsyra alla aktiviteter, kan beskrivas som en process att skapa och bibehålla en etisk lärandemiljö.